

[Gert Petersen]

sig på mange måder, og hvordan det går ved det kommende valg, kan man jo se stort og flot på.

Men der står faktisk i den af ministeren anbefalede dagsorden: »Folketinget pålægger regeringen at sikre« og dernæst i pkt. 2, det er det vigtigste, at varslingsanlægget i Thule »ikke kan anvendes i forbindelse med SDI-systemer eller et ABM-system«.

Heri ligger naturligvis, at hvis det kan det, så er der tale om traktatbrud, uanset hvad ministeren mener, og så kan vi ikke acceptere det.

Men jeg spørger ministeren konkret: hvordan vil man sikre, at det ikke kan anvendes i forbindelse med SDI-systemer eller et ABM-system?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg må fastholde, at det er en frækhed at påstå, at SF eller VS skulle ønske at udstyre nogen stormagt med vetoret med hensyn til, hvad der skal foregå eller ikke foregå på dansk-grønlandsk territorium. Det, vi har sagt, er, at det er en dansk betingelse – og det er det, så længe Folketinget beslutter, at det er sådan, men det er også alene Folketingets afgørelse – hvis der skal igangsættes et radaranlæg i Thule, at så må USA og Sovjetunionen forhandle sig til rette om ABM-traktatens fortolkning på det punkt.

Dermed være ikke sagt, at så kan USA eller Sovjetunionen på det grundlag påberåbe sig, at der skal ske nogle bestemte ting i Danmark, ellers skulle de på det grundlag kunne påberåbe sig, at de kan nedlægge veto mod nogle bestemte ting. Det er en frækhed at påstå, at vi ville tillægge nogen som helst stormagt en sådan indflydelse på danske forhold. Det kan kun være et forsøg på endnu en gang at tillægge SF og VS andre motiver med denne debat end dem, vi rent faktisk har, og dem, vi har tilkendegivet.

Jeg vil afslutte med dybt at beklage, at hr. Lasse Budtz ikke tog til genmæle over for udenrigsministerens fortolkning af denne dagsorden. Udenrigsministeren gav en fortolkning, der sagde, at uanset at der var nogen kritik af regeringens redegørelse, så er udgangspunktet for regeringens arbejde fremover redegørelsen. Altså uanset at der godt nok er et flertal i Folketinget, som er

yderst kritisk – for at sige det mildt – indstillet over for denne redegørelse, så får regeringen alligevel lov til at arbejde på grundlag af denne redegørelse. Det er dybt skuffende.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det spørgsmål, som hr. Gert Petersen stiller, om varslingsradaren i Thule nu kan bruges til SDI og i ABM-sammenhæng, har jeg faktisk besvaret indtil flere gange i den meget lange debat, nogle af os har haft her i salen. Jeg har forklaret, hvorfor det af tekniske grunde ikke kan lade sig gøre at anvende en varslingsradar som den, der er i Thule, til styringsfunktioner i forbindelse med forsvarssystemer. Jeg har forklaret, hvordan vi fra den amerikanske regerings side har fået forsikringer om, at man hverken kan eller vil afprøve varslingsradaren i det, der i traktatforstand hedder ABM-mode.

Det er interessant at høre på bortforklaringerne om, hvordan man skal fortolke SFs og VS' dagsordensforslag. Hr. Gert Petersen har jo fuldstændig ret i, at det er afgørende for, om der er enighed om denne traktat, om USA og Sovjetunionen er enige i deres vurderinger.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Gert Petersen og hr. Albrechtsen, der vel er bagmænd for denne dagsorden. Hvis man nu forestiller sig, at Sovjetunionen siger, som man har sagt hidtil, men med overordentlig tynde begrundelser: vi synes, at moderniseringen af Thuleradaren er i strid med traktaten, så er parterne altså ikke enige. Vil man så mene, at der er skabt den situation, som er beskrevet her, at så må den nye radar altså ikke tages i brug?

Svaret må vel være ja. Hvad er ellers meningen med den formulering, man bruger? Dermed har man givet Sovjetunionen en vetoret, der betyder, at så længe det passer ind i Sovjetunionens politik at sige med dårlige begrundelser: jamen vi synes altså, moderniseringen er i strid med ABM-aftalen, som intet som helst har med Thuleradaren at gøre, så skal Sovjetunionen dermed have en vetoret, så dette vigtige varslingselement i Vestens forsvar ikke kan tages i brug. Jeg synes, meningen er så klar, at det er ved at blive ubehageligt at overvære.

Formanden: